

Een robuust watersysteem gevraagd, maar wel niet ten koste van de boer

Het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) is sterk teleurgesteld na het uitblijven van acties inzake de droogte. Begin deze week heeft de Droogtecommissie een grote, weliswaar symbolische, fout gemaakt door het signaal te geven dat voor onze burgers de gevolgen van deze droogte onbestaande zijn, terwijl de landbouwsector zijn gewassen ten onder ziet gaan. Voor het ABS is dit een compleet foute boodschap die de Overheid geeft, want de factuur zal uiteindelijk toch betaald moeten worden. Daarnaast vraagt het ABS onze Overheid snel werk te maken van een 'robuust watersysteem', maar dit evenwel niet ten koste van onze Vlaamse boeren.

Het is in ieders belang, en niet enkel in het belang van de landbouwsector dat iedereen zijn steentje bijdraagt om de gevolgen van de klimaatsverandering te helpen dragen. Een verbod op het beregenen van gazons en het wassen van de auto zou een duidelijke boodschap richting de burger geweest zijn dat er in tijden van extreme droogte nuttiger toepassingen voor regenwater zijn. Menig burger beseft dit gelukkig wel al, getuige de vele verdorde gazons en stoffige auto's, maar er zijn er nog steeds waar het niet doordringt dat er actie nodig is.

Nu lijkt het wel dat de landbouwsector het enige slachtoffer zal zijn van de klimaatsverandering en de daarmee gepaard gaande weersextremen. Onze sector neemt maatregelen: aangepaste gewaskeuze, gebruik van meer droogteresistente variëteiten, ... Maar in droge omstandigheden blijft irrigatie veelal een noodzaak. Veel landbouwers willen dan ook investeren in extra opslagcapaciteit van regenwater, aangemoedigd door allerlei positieve maatregelen van de Overheid.

Het is onbegrijpelijk dat het even vaak diezelfde Overheid is die vele mooie initiatieven dwarsboomt door middel van het vergunningenkansspel. Voor de aanleg van een bufferbekken heb je immers een rist aan stedenbouwkundige vergunningen nodig. De regeltjes worden strikt geïnterpreteerd en heb je eenmaal een vergunning voor de aanleg, dan stuit de betrokken landbouwer maar als te vaak op een weigering voor een vergunning om de vrijgekomen aarde oordeelkundig te kunnen verwerken. Niet alleen de landbouwer botst hier tegen aan. De Provincie West-Vlaanderen (die ook vergunningen verleent) nam in 2019 het initiatief om samen met private partners bufferbekkens aan te leggen. Nu 3 jaar later is er daar slechts één van gerealiseerd.

Landbouw en bij uitbreiding Vlaanderen heeft behoefte aan een robuust watersysteem. Probleem is dat Vlaanderen vooral naar de landbouwsector kijkt om dat robuust watersysteem te realiseren en daar knelt het schoentje. Wie langs Vlaamse velden rijdt ziet overal grote betonnen blokkendozen in snel tempo verrijzen. Een vergunning voor een waterbuffer aan te leggen kun je niet krijgen, maar vergunningen om elke dag ruim 7 ha infiltratiebaar oppervlak voorgoed ondoordringbaar te maken worden zeer vlot afgegeven.

De gevolgen van die bouwwoede zijn ondertussen al lang zichtbaar door een lagere grondwaterstand. In de winter worden we geconfronteerd met overstromingen en in de zomer zijn al die gebouwen mede verantwoordelijk voor hogere temperaturen.. De Overheid beweegt nauwelijks en naast vele verliezers levert deze tristesse ook winnaars op. Bij grote bouwprojecten moet er bijna altijd wel natuur gecompenseerd worden en de infiltratieverplichtingen zijn minimaal, kassa dus voor de bouwheer en degene die de natuurcompensatie mag uitvoeren. De landbouw betaalt een grote kost, maar laat het duidelijk zijn, uiteindelijk wordt de factuur bij de burger neergelegd.

De beslissing van de droogtecommissie toont aan dat er niet snel wijziging in het beleid zal komen. Een eenvoudig signaal naar de burger is duidelijk teveel gevraagd in dit anders over gereguleerd land.

Nochtans is een actualisatie van het beleid aan de huidige realiteit hard nodig. De open ruimte is eindig en de claim constant bij landbouw leggen is niet langer haalbaar. Veel ruimtelijke uitvoeringsplannen die nu ten uitvoer gebracht worden zijn van voor de klimaatverandering en de haalbaarheid van de gestelde doelen worden beter vooraf in vraag gesteld dan achteraf te moeten concluderen dat het verloren moeite was. Infiltratie bij grote bouwprojecten zou intern moeten gerealiseerd worden, tezamen met een afdoend systeem van borging en niet extern zoals nu vaak gebeurt. Zo zijn er nog wel meer goede ideeën. Het afschaffen van Polders en wateringen is daarentegen een slecht idee. Zij anticiperen al lang op lagere waterstanden door in de zomer systematisch hogere waterpeilen aan te houden. Deze plaatselijke kennisbronnen zijn waardevol.

Onze landbouwsector worstelt met de gevolgen van lange droge periodes. Lage opbrengsten door slechtere benutting van nutriënten zijn hiervan de meest bekende. Laat irrigatie nu een van de oplossingen zijn om deze gevolgen op te vangen. Want welke bemestingsstrategie je ook volgt, in deze omstandigheden ben je quasi altijd fout. De methode van beregenen zal evolueren naar minder water-intensieve, maar wel duurdere systemen. Zonder een betere prijs voor zijn product zal het voor de individuele landbouwer wel moeilijk zijn om deze systemen te gebruiken. Zo komen we terug aan bij de gebrekkige vergunningsverlening. Zonder de aanleg van robuuste waterbuffers, zowel privé als van de overheid, zullen we er niet geraken. Houdt er ook rekening mee dat dergelijke waterbuffers een dubbele functie kunnen hebben. Water voor irrigatie als het nodig is, maar evengoed water bufferen bij extreme neerslag.

En voor onze Overheid stopt het daar niet bij. Een betonstop, harde infiltratieverplichtingen, een directe halt aan de onnodige inname van landbouwgronden, ... moeten prioritair zijn in een robuust beleid.

Beste Overheid, wij hebben vanuit het ABS hoge verwachtingen, stel ons dus niet teleur!

Voor meer informatie:

Hendrik Vandamme, voorzitter ABS, 0476 41 51 58

Mark Wulfrancke, beleidsmedewerker ABS, 0498 91 44 22